

TCDD-EYBİS üzerinden alınan biletlere ilişkin olarak mail olarak gönderilen, yolculuk ve bilet bilgilerini ihtiva eden belgenin/dokümanın, kayıtların tevsikinde kullanılıp kullanılamayacağı hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	VERGİ USUL KANUNU
Özelge no	84974990-130[KDV5-I-29-2018-19]-E.25896
Tarih	17.01.2020

T.C.GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

Ankara Vergi Dairesi Başkanlığı

Gelir Kanunları KDV ve ÖTV Grup Müdürlüğü

Sayı : 84974990-130[KDV5-I-29-2018-19]-E.25896

17.01.2020

Konu : Şirket Personelinin yurtiçi seyahatlerinde yapmış olduğu ulaşım
harcamalarının vergi kanunları karşısındaki durumu

İlgide kayıtlı özelge talep formunda, şirket personelinizin şehir dışı seyahatlerini TCDD aracılığı ile yaptığı, bu seyahate ilişkin bilet alımlarınızın Elektronik Yolcu Bilet Satış-Rezervasyon Sistemi (EYBİS) üzerinden yapıldığı, söz konusu biletlerin e-posta yoluyla barkodlu olarak tarafınıza gönderildiği, yolculuğun bu belge ile gerçekleştirildiği, belge üzerinde seri-sıra no, ücret, yolcu bilgisi, pnr ve bilet numarası bilgilerinin mevcut olduğu, fatura veya e-Bilet olduğuna ilişkin herhangi bir ibarenin bulunmadığından bahisle söz konusu biletlerin;

- Vergi Usul Kanunu açısından fatura ve benzeri evrak olarak değerlendirilip değerlendirilmeyeceği,

- Katma Değer Vergisi Kanununa göre tutardan iç yüzde yöntemi ile hesaplama yapılarak indirim konusu yapıp yapılmayacağı,

- Kurumlar Vergisi ve Gelir Vergisi Kanunlarına göre gider olarak kayıtlarınıza alınıp alınmayacağı

hususlarında Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

I- VERGİ USUL KANUNU YÖNÜNDEN DEĞERLENDİRME:

213 sayılı Vergi Usul Kanununun;

- 227 nci maddesinin birinci fıkrasında, "*Bu kanunda aksine hüküm olmadıkça bu kanuna göre tutulan ve üçüncü şahıslarla olan münasebet ve muamelelere ait olan kayıtların tevsiki mecburidir.*",

- 229 uncu maddesinde, "*Fatura, satılan emtia veya yapılan iş karşılığında müşterinin borçlandığı meblağı göstermek üzere emtiayı satan veya işi yapan tüccar tarafından müşteriye verilen ticari vesikadır.*",

- (231/5) inci maddesinde, "*5. Fatura, malın teslimi veya hizmetin yapıldığı tarihten itibaren azamî yedi gün içinde düzenlenir. Bu süre içerisinde düzenlenmeyen faturalar hiç düzenlenmemiş sayılır.*"

- 232 nci maddesinde, "*Birinci ve ikinci sınıf tüccarlar kazancı basit usulde tespit edilenlerle defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçiler:*

1. Birinci ve ikinci sınıf tüccarlara;

2. Serbest meslek erbabına;

3. Kazançları basit usulde tesbit olunan tüccarlara;

4. Defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçilere;

5. Vergiden muaf esnafa.

Sattıkları emtia veya yaptıkları işler için fatura vermek ve bunlar da fatura istemek ve almak mecburiyetindedirler.

Yukarıdakiler dışında kalanların, birinci ve ikinci sınıf tüccarlar ile kazancı basit usulde tesbit edilenlerden ve defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçilerden satın aldıkları emtia veya onlara yaptırdıkları iş bedelinin 50.000.000 lirayı (2019 yılı için 1.200 TL) geçmesi veya bedeli 50.000.000 liradan (2019 yılı için 1.200 TL) az olsa dahi istemeleri halinde emtiayı satanın veya işi yapanın fatura vermesi mecburidir.",

- 233 üncü maddesinde, "*Birinci ve ikinci sınıf tüccarlar, kazancı basit usulde tespit edilenlerle defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçilerin fatura vermek mecburiyetinde olmadıkları satışları ve yaptıkları işlerin bedelleri aşağıdaki vesikalardan herhangi biri ile tevsik olunur.*

1.Perakende satış fişleri;

2.Makineli kasaların kayıt ruloları;

3.Giriş ve yolcu taşıma biletleri. ..."

hükümlerine yer verilmiştir.

Ayrıca, aynı Kanunun mükerrer 257 nci maddesinin birinci fıkrasının (3) numaralı bendinde, Hazine ve Maliye Bakanlığının, tutulması ve düzenlenmesi zorunlu defter, kayıt ve belgelerin mikro film, mikro fiş veya elektronik bilgi ve kayıt araçlarıyla yapılması veya bu kayıt ortamlarında saklanması hususunda izin vermeye veya zorunluluk getirmeye, bu şekilde tutulacak defter ve kayıtların kopyalarının Hazine ve Maliye Bakanlığında veya muhafaza etmekle görevlendireceği kurumlarda saklanması zorunluluğu getirmeye, bu konuda uygulama usul ve esaslarını belirlemeye yetkili olduğu; mükerrer 242 nci maddesinde de, Hazine ve Maliye Bakanlığının, elektronik defter, belge ve kayıtlar için diğer defter, belge ve kayıtlara ilişkin usul ve esaslardan farklı usul ve esaslar belirlemeye yetkili olduğu hükme bağlanmıştır.

Konuya ilişkin olarak yayımlanan 415 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile kara ve deniz yolu ile şehirlerarası veya uluslararası yolcu taşımacılığı işi ile iştigâl eden mükelleflerin, elektronik ortamda bilet ve yolcu listesi düzenlemeleri, düzenledikleri elektronik biletleri yolcularına iletmeleri ve bu vesikaları muhafaza ve ibraz etmelerine ilişkin usul ve esaslar belirlenmiştir.

Anılan Tebliğin, 446 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile değişen;

- "5. Elektronik Bilet ve Elektronik Yolcu Listesi Düzenlenmesi ve Elektronik Biletin Teslimi" kısmında, "*Elektronik biletlerin elektronik ortamda düzenlenmesi, elektronik sertifika ile imzalanması, internet de dahil olmak üzere elektronik araçlar ve ortamlar vasıtasıyla muhatabına kağıt baskısı alınabilecek şekilde sunulması zorunludur. Muhatabı tarafından istenilmesi halinde elektronik bilet düzenleme izni alan mükellefler düzenledikleri e-Bileti ya da bunu temsil eden belgeyi kağıt olarak teslim edeceklerdir. Bu durumda kağıt çıktıda e-Biletin ne zaman ve nereden temin edileceği bilgisinin bulunması zorunludur. Mali değeri bulunmayan bu mühürsüz kağıt çıktının muhatabına verilmesi halinde ayrıca imzalanıp kaşelenmesine gerek bulunmamaktadır.*",

- "7. Elektronik Bilet Bedelinin Gider Kaydedilmesi" başlıklı bölümünde, "*Vergi mükellefleri tarafından, e-Bilet düzenleme izni alan mükelleflerin, bu Tebliğin 11 inci bölümünün birinci paragrafında belirtilen durumlar haricinde, sadece elektronik sertifika ile imzalanmış e-Biletleri gider gösterilebilecek veya indirim konusu edilebilecektir. Hesabına yolculuk yapılan durumlarda hesabına yolculuk yapılan mükellefin bilgilerinin de e-Bilet üzerinde yer alması zorunludur. Aksi takdirde bilet bedeli gider gösterilemeyecek veya indirim konusu edilemeyecektir. Bu biletler tutarına bakılmaksızın fatura yerine geçen belge olarak kabul edilecektir.*

Gider gösterilecek veya indirim konusu edilecek elektronik biletlerin elektronik sertifika ile imzalanmış şekilde yasal saklama süresince elektronik ortamda saklanması gerekmektedir. Elektronik sertifika ile imzalanmamış e-Biletler, saklama, muhafaza ve ibraz ödevlerinin yerine getirilmesi açısından hüküm ifade etmeyecektir.

Ayrıca gider gösterilecek veya indirim konusu edilecek elektronik biletlerin kâğıt çıktılarının tevsik edici belge olarak kabulü mümkün bulunmamaktadır."

açıklamalarına yer verilmiştir.

Bu bağlamda, 415 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği kapsamında düzenlenen elektronik bilet, alıcısına elektronik araçlar vasıtasıyla gönderilmek üzere elektronik belge biçiminde oluşturulmuş e-Bileti ifade etmektedir. Bu kapsamda düzenlenen e-Biletin gider gösterilebilmesi veya indirim konusu edilebilmesi için elektronik sertifika ile imzalanmış olarak yasal saklama süresi boyunca elektronik ortamda muhafaza edilmesi gerekmekte olup, söz konusu e-Biletin kâğıt çıktısının tevsik edici belge olarak kabulü mümkün bulunmamaktadır.

Bunun yanı sıra, Başkanlığımızdan e-Bilet düzenleme yetkisi alan mükelleflerin listesi "www.efatura.gov.tr" adresinde yayımlanmakta olup, TCDD'nin halihazırda 415 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği kapsamında e-Bilet düzenleme yetkisi bulunmamaktadır.

Buna göre, şirketiniz tarafından, şirket personelinin şehir dışı iş seyahatleri için TCDD'nin "EYBİS-Elektronik Yolcu Bilet Satış-Rezervasyon Sistemi" üzerinden alınan biletlerle ilişkin olarak tarafınıza mail olarak gönderildiği belirtilen, yolculuk ve bilet bilgilerini ihtiva eden belgenin/dokümanın, fatura veya fatura yerine geçen belge olarak kabul edilmesi, dolayısıyla kayıtların tevsikinde, tevsik edici belge olarak kullanılması mümkün bulunmamaktadır.

II- KURUMLAR VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN DEĞERLENDİRME:

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun "Safi kurum kazancı" başlıklı 6 ncı maddesinde; kurumlar vergisinin, mükelleflerin bir hesap dönemi içinde elde ettikleri safi kurum kazancı üzerinden hesaplanacağı, safi kurum kazancının tespitinde Gelir Vergisi Kanununun ticari kazanç hakkındaki hükümlerinin uygulanacağı hükme bağlanmıştır.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 38 inci maddesinde; "*Bilanço esasına göre ticari kazanç, teşebbüsteki öz sermayenin hesap dönemi sonunda ve başındaki değerleri arasındaki müspet farktır. Bu dönem zarfında sahip veya sahiplerce:*

- 1. İşletmeye ilave olunan değerler bu farktan indirilir;*
- 2. İşletmeden çekilen değerler ise farka ilave olunur.*

Ticari kazancın bu suretle tesbit edilmesi sırasında, Vergi Usul Kanununun değerlemeye ait hükümleri ile bu kanunun 40 ve 41 inci maddeleri hükümlerine uyulur." hükümlerine yer verilmiştir.

Anılan Kanunun 40 ıncı maddesinde ise safi kazancın tespit edilmesinde indirilecek giderler sayılmış olup, maddenin birinci fıkrasının (4) numaralı bendinde, işle ilgili ve yapılan işin ehemmiyeti ve genişliği ile mütenasip seyahat ve ikamet giderlerinin (Seyahat maksadının gerektirdiği süreye maksur olmak şartıyla) ticari kazancın tespitinde gider olarak dikkate alınacağı hükme bağlanmıştır.

Bu çerçevede, şirket çalışanlarının şirketinizin ticari faaliyetleri ile ilgili olarak yurt içi seyahatlerinde yapmış olduğu ulaşım harcamalarının, ancak işin önem ve genişliği ile orantılı olması ve Vergi Usul Kanununun 229 uncu ve müteakip maddelerinde yer alan belgelerle tevsik edilmesi şartıyla, Gelir Vergisi Kanununun 40 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (4) numaralı bendi kapsamında kurum kazancının tespitinde indirim konusu yapılabilmesi mümkün bulunmaktadır.

III- KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN DEĞERLENDİRME:

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun;

- (1/1) maddesinde, Türkiye'de ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde yapılan teslim ve hizmetlerin KDV'ye tabi olduğu,
- (29/1) maddesinde, mükelleflerin yaptıkları vergiye tabi işlemler üzerinden hesaplanan KDV'den bu Kanunda aksine hüküm olmadıkça faaliyetlerine ilişkin olarak kendilerine yapılan teslim ve hizmetler dolayısıyla hesaplanarak düzenlenen fatura ve benzeri vesikalarda gösterilen KDV'yi indirebilecekleri,
- 53 üncü maddesinde, bu Kanunda geçen fatura ve benzeri vesikalar tabirinin Vergi Usul Kanununda düzenlenen vesikaları ifade ettiği

hüküm altına alınmıştır.

Buna göre, şirketiniz tarafından şirket personelinin şehir dışı iş seyahatleri için TCDD'nin "EYBİS-Elektronik Yolcu Bilet Satış- Rezervasyon Sistemi" üzerinden alınan biletlerle ilişkin olarak tarafınıza mail olarak gönderildiği belirtilen, yolculuk ve bilet bilgilerini ihtiva eden belgenin/dokümanın tevsik edici belge olarak kabul edilmesi mümkün bulunmadığından, söz konusu belge/dökümana istinaden KDV'nin indirim konusu yapılması mümkün bulunmamaktadır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 09.09.2026